

La platja, un ecosistema dinàmic

La platja, un ecosistema dinàmic
La platja proporciona refugi i hàbitat a un gran nombre d'espècies i conté ecosistemes valuosos.

La línia de marea compleix múltiples funcions. Serveix de zona d'alimentació per a algunes espècies d'aus costaneres. És l'hàbitat en què viuen altres espècies, com ara petits crustacis i puces de mar. Tot això és possible gràcies a la presència d'una sèrie de bacteris que transformen la matèria orgànica, que és la base de la cadena alimentària de la platja. També és el primer baluard contra l'erosió de les dunes.

L'ecosistema de les dunes és tan ric com a fràgil. La duna protegeix la costa de la força i els embats del mar. La seva vegetació està adaptada a les dures condicions de l'ambient costaner i alberga nombroses espècies que

depenen d'aquest ecosistema, ja que moltes vegades no es desenvolupen a cap altre lloc. Per evitar l'erosió de les dunes, i la desaparició dels seus ecosistemes, és essencial mantenir-se a una bona distància, caminant el més possible entre la línia de marea i el mar.

L'enllaç platja-duna: és important considerar aquests ecosistemes com a interdependents. A la part superior de la platja, després de la línia de marea, es comença a establir la sorra permetent el desenvolupament de plantes pioneres que amb les seves potents arrels afavoreixen una acumulació més gran de sorra i la formació de la duna embrionària. Per tant cal prestar especial atenció al que succeeix després de la línia de marea ja que condicionarà la formació i supervivència del sistema dunar.

Projecte LIFE SeaBiL

Ingestió, transport d'espècies invasores, asfíxia i malformacions en mamífers i aus marines: els efectes directes de la contaminació per plàstics són coneguts i combatuts de maneres diferents. Així, davant d'aquesta xacra, s'organitzen recollides de residus i neteges de platges al litoral.

No obstant això, aquestes poden tenir efectes nocius per a la biodiversitat, sovint per desconeixement de l'existència i el funcionament dels ecosistemes de la platja (trepitjades, pertorbació, erosió, destrucció d'ous...).

El projecte LIFE SeaBiL proposa abordar eficaçment la problemàtica de les deixalles marines preservant la biodiversitat. Està

coordinat per la Lliga per a la Conservació de les Aus (LPO), en col·laboració amb la Universitat de La Rochelle a França, la Societat Espanyola d'Ornitologia (SEO/BirdLife), la Universitat d'Almeria a Espanya, i la Societat Portuguesa per al Estudi de les Aus (SPEA) a Portugal.

Aquesta guia té com a objectiu donar suport a la recollida de residus per limitar-ne l'impacte en la biodiversitat.

web LIFE SeaBiL

Informacions complementàries

Informació, contactes útils i documents
www.lifeseabil.fr

Informa dels ocells morts o ferits que trobis durant les teves accions de neteja i col·labora amb el LIFE SeaBiL gràcies a l'aplicació ICAO

Aplicació ICAO

Beneficiaris

Agir pour la biodiversité

Finançat per

Agraïments

Rivages De France, On Marche Sur des Oeufs, PNMEGMP, Surfrider Foundation Europe, CEDRE, IFREMER

LIFE SeaBiL LIFE20 GIE/FR/000114

Fotografias: Adobe Stock, Raphaël Bussièrre. Service Editions

GUIA DE NETEJA DE PLATGES

lifeseabil.fr

90 %
DE LES AUS MARINES
PRESENTEN PLÀSTIC
ALS SEUS ESTÓMACS

8
MILIONS DE TONES
DE PLÀSTIC
ACABEN CADA ANY
A L'OCEÀ

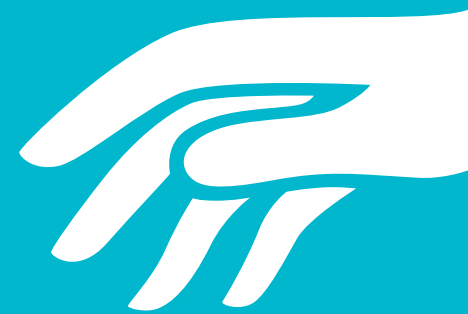
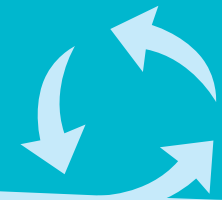

80 %
DE LES DEIXALLES
MARINES
PROVENEN DE
TERRA ENDINS

450 anys: aquesta és la vida útil estimada del plàstic. No obstant això, a causa de la seva resistència i del procés de fragmentació, és probable que mai desaparegui del tot, convertint-se en microplàstics i després en nanopartícules. Des del fons dels nostres oceans fins a les nostres costes, les deixalles marines són particularment visibles a la línia de marea, una massa de deixalles naturals dipositada a la platja per la marea i identificable per la presència d'una línia d'algues. S'hi diposita per la força del vent, les onades i les marees.

LES NETEGES MANUALES DE PLATGES

A diferència de les neteges mecàniques, que no distingeixen entre el que és part de l'ecosistema i el que són residus, les neteges manuals de les platges es poden fer de manera respectuosa amb el medi ambient si se segueixen una sèrie de normes i recomanacions com:

DURANT ELS PERÍODES DE CRIA, A LES ZONES DE RISC

- Consultar els mapes de risc (enllaç).
- No organitzar neteges de platges.
- No utilitzar drones.
- No portar el gos a la platja.
- Allunyar-se si una au sembla ferida o reclama repetidament (es tracta d'una alarma que indica la presència d'un niu o de pollets, o d'una tàctica de distracció per allunyar el perill del niu).

Les actuacions en zones de risc durant els períodes de cria, encara que tinguin un bon objectiu, tenen diverses conseqüències negatives:

- La trepitjada dels ous, especialment els del corriol camanegre que es camuflen amb la sorra;
- La pertorbació de les espècies nidificants, que pot influir directament en la taxa de reproducció (els pares abandonen el niu);

Acompanyant aquesta guia, trobareu un mapa que enumera les zones proposades com a àrees sensibles o de risc des d'un punt de vista ambiental als diferents llocs pilot (zones de nidificació, per exemple) al lloc web de LIFE SeaBiL en aquesta adreça: [enllaç /codi QR](#). Aquestes zones haurien de quedar lliures de molèsties durant el període reproductor (15 de març-15 de juliol).

Mapes de risc

FORA DELS PERÍODES DE CRIA, A TOT EL LITORAL

- Abans de dur a terme les neteges convé contactar amb les autoritats locals encarregades de la recollida i gestió de residus per a fixar la data i obtenir els permisos necessaris (almenys amb 2 mesos d'antelació).
- Coordinar-se abans de la neteja de la platja amb l'administració pública encarregada de la gestió de residus, per a l'avaluació i el tractament de les escombraries recollides.
- Evitar caminar per sobre la línia de marea,
- Portar el gos amb corretja en tot moment,
- Recollir les escombraries marines a la zona mitjana i baixa de la platja i evitant passejar per la part superior (a la vora de la duna),
- Recollir els residus fins a 1h30 abans de la marea alta o a partir de 1h30 després, per a que la recollida cobreixi suficientment la platja i ens permeti mantenir-nos allunyats de la biodiversitat de la part superior,
- Respectar els tancats i les tanques que separen la platja dels ecosistemes dunars i mantenir les distàncies per no molestar les aus presents,
- Deixar les escombraries marines que es trobin parcialment o totalment cobertes de vegetació i no reculli cap resta vegetal.
- Informar (i després avisar les autoritats competents), en cas de descobrir:
 - Animals morts o ferits (aus, mamífers, tortugues, etc.) o en cas de detectar un nombre anormal de marisc, crustacis, peixos, etc. morts.
 - Objectes inusuals, notificar a les autoritats competents.

La biodiversitat oculta de les platges

A més de l'ecosistema clàssic de les platges, que podem apreciar a simple vista, algunes zones presenten també valors ambientals específics, com és la presència del ja esmentat corriol camanegre *Charadrius alexandrinus*. Es tracta d'una petita au limícola que es reproduïx i nia a la costa des de principis d'abril fins a finals de juliol. Els seus ous, de color blanc cremós i clapejats, es dipositen a la sorra i es mimetitzen amb l'entorn. Els seus nius

solen trobar-se a la part superior de la platja, entre la línia de marea i la duna. A causa dels seus colors, són molt difícils de distingir i poden ser fàcilment aixafats. Massa molèsties també fan que els adults abandonin els nius. Per tant, és important evitar en la mesura del possible la part superior de la platja quan es recullen deixalles marines i centrar les tasques de neteja al fons de la platja durant la marea baixa.

Neteja mecànica de platges

La neteja mecànica no és gaire precisa ni selectiva i no permet netejar completament les deixalles marines. És agressiva per a l'ecosistema i destrueix la línia de costa. S'hauria de limitar a les zones molt urbanitzades, que són menys sensibles des del punt de vista ecològic.

Aquestes neteges també han d'evitar la línia de marea, les zones amb vegetació i l'ecosistema dunar i prestar una atenció especial a la unió entre la platja i les dunes per evitar l'erosió. Per evitar qualsevol forma d'erosió, cal adoptar **una velocitat reduïda** durant tot el procés.

